

**NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15
CELOLETNO DIN 60 / ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO / OGLAŠI PO
CENIKU / POŠAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150,
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188**

ORJUNA

**VREDNOSTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI
POPIŠI SE NE PRIOBČV-
JEJO / POŠTINA PLAČANA V
GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.**

Narod voli!

Naš mili narod je res potrpežljiv, miren tvor, ki liki staremu napol hromeu konju pusti delati s seboj, kar že kdo hoče. Iz volitev ga gonijo v volitve, skoro vsako leto bo odločilno za nadaljnji razvoj države, zunanjo politiko in gospodarstvo, a ko bi se v resnici imelo začeti delo, pa že imamo zopet krizo vlade, nato krizo parlamenta in končno zopet »svobodne« volitve z že nešteto pogretnimi gesli.

Ne homo sodili, so li letošnje volitve potrebne, ali ne — le nekaj pripomb bi si usodili pristaviti, predno pridemo šele v pravi volilni cirkus. Nam nacionalistom so »ljubi« nasprotniki radi očitali surovost, pokvarjenost, nasilnost in skratka ni ga bilo »ljubeznivega« primka, s katerim nas ne bi počastili. Danes smo jedva šele v predvolilni dobi, ko se jedva pričinja volilna overtura, pa so pričeli strankarski listi s tako demagoško, surovo in skoro sadistično kanonado drug na drugega, da poštenega človeka ogorči. Nam so očitali nasilje, a danes se po letih znova zopet ponavlja, da se strankarsko zaslepljene in naščuvane mase spopadajo — da bje brat brata in to danes, ko gleda ves svet na nas, ko se nasprotniki na vso moč, z vsemi silami pripravljajo, da nas v prvi ugodni priliki stro ali vsaj okrnijo še bolj, kot smo že.

Očitali so nam, da smo nasprotniki demokracije, a stranke danes same to demokracijo brezobzirno gazijo, jo zlorablajo do absurda ter so iz nje napravile le še medlo karikaturo, v katero ljudstvo čim dalje bolj manj zaupa. Na eni strani se torej netijo plemenske, verske in strankarske strasti, netijo v narodu najnižji instinkti, na drugi strani pa zapada narod sit večnih obljub, medsebojnih natolcevanj in blatenja v vedno večjo apatijo, ki se zna nekega dne podžagana od neodgovornih elementov spremeniti v katastrofalno pobuno — morda hujšo, kot je bila ona pred tedni na Dunaju.

In kljub vsem obetom, kljub tolikim volitvam, smo bore malo na-

predovali, zakonodaja še niti v najvažnejših panogah ni izenačena; gospodarska in socialna kriza sta na vrhuncu, izenačeni še niso davki, železnice propadajo skratka povsod — izven naše vrle vojske nudi se nam žalostna slika neurejenosti, nikjer nobenega stalnega programa in sistema.

Kot nacionalisti in socialisti smo prijatelji države ter zlasti ponižanih in razžaljenih; smo pa tudi, kljub lažem nasprotnikov, pristaši čistega in pravega demokratizma in zato toli bolj obsojamo današnje metode.

V interesu države in nacije je, da se stvori močna enotna jugoslovenska fronta poštenih in čistih strank, ki naj izvede veliko delo obnove in konsolidacije. Ako pa ustanovitev take grupacije vsled strankarskega antagonizma in osebnostnih ambicij ne bo možna, potem je edini izhod začasna zdrava, pravična diktatura, ki naj dosedanje strankarske tvorbe razbije, onemogoči v bodočnosti politike z zastarelimi nazori in ozkim obzorjem ter pripravi teren mladim nekorumpiranim silam, ki naj ustvarijo povsem nove tvorbe z novimi nazori in vidiki.

Danes rabimo štednje, resnega, vzajemnega in sistematičnega dela, ne pa volitev, ki bržda ne bodo prinesle pričakovanih izprememb. **Plačajte dobro uradnike, skrbite za napredek kmeta in obrtnika, izvajajte v ustavi predpisan socialen program, pa komunizma ne bo treba preganjati z zaplembami, zaporji in izgoni — ampak bo shiral sam.** In še eno — gospodje — poznajte narod tudi pred volitvami in po njih, in ne le za časa, ko gre za mandate. Svarimo Vas dokler je čas, mi poznamo, ki smo iz naroda, njega jedro, iz vrst kmetov, delavstva in intelektualnega proletariata njega psiho — in vam kličemo, ne igrate se, da se nekega dne ne opečete. **Naj ne bo star rimski klic: Caveant consules — tudi to pot boh v steno!** I. P.

JAN. POHARC:

Novoslovanski nacionalizem.

Neutajljivo dejstvo je, da je danes v svetu nacionalizem zopet na pohodu in da se pričinja z elementarno silo pojavljati celo tam, kjer slavi odnosno je slavil internacionalni komunizem svojo popolno zmago. Tudi med slovanskimi narodi, ki so se šele ob koncu svetov-

ne morije osvobodili, opažamo močan nov nacionalistični pokret, ki ima od starega, rekli bi meščansko liberalnega nacionalizma v bistvu le idejo, a še to pod povsem novimi vidiki. Ta mladi — danes še neizkristalizirani neonacionalistični pokret, čigar cilji so še nejasni, pro-

movini poslednji demobilizirani vojniki, že je bil pošten liferant na pragu domovine in zajedno z ostalimi izrodki stopil preko meje ob prvi priložnosti. Preje je sprejel zagotovilo vladajočih, da se mu ne bo skrivil las na glavi.

Narod je zaprepačen gledal ko ga je videl voziti se v luksuznem avtomobilu po prestolici in ugibal, koliko mu bodo odšteli robove. Liferant pa je delal izlete in na deželo in prišel končno tudi v distrikt divizije, katere vojniki so zbog njegovih papirnatih opank najbolj naštrdali. Stari borci, ki so preživeli vihere svetovne morije so ga eurirali in opozorili nanj pristojne kroge. Ni ga pa bilo med njimi, ki se niso bali krsta pod nebom, ki bi sam poravnal z liferantom račun za one ure, ko je ležal radi njegovih opank mesece med nebom in zemljo. Vsi so čakali na zakonito in oblastveno postopanje. Oblasti so molčale in z njimi narod.

Liferant pa je delal neprestano in malo z denarjem, nekaj s pomočjo vlasti vstal ob mrtvih kot zamenik

Schichtovo

terpentinovo
milo

svojimi 7 odlikami

Sedma odlika: Razkuženje perila

je svojstvo Schichtovega terpentinovega mila. Posebno priporočljivo za pranje bolniškega in otroškega perila.

1. Terpentin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravljice za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

gram neizgrajen, ki se nahaja še v otroški dobi ter prehaja v mladostno »Sturm und Drang« periodo, dejal bi Nemeč — je socialističen nešoviništčen in se mora, ako hoče uspeti, usmeriti v povsem novem pravcu. V teh kratkih vrsticah bom skušal, kolikor je možno v omejenem obsegu in poljudno razviti misli, podati v grobem obris smernic, ki jih mora zavzeti novi nacionalistični pokret.

Brez dvoma je, da je stari nacionalizem buržoazne dobe prinesel nekaj dobrega, a s svojo ekspanzivnostjo, šovinizmom in izrodkom nacionalizma — imperializma dovedel je do silnih krivic poedinim nesvobodnim narodom, do zatiranja delovnega ljudstva in končno do velike svetovne morije, v kateri je slavil svoje poslednje zmage, a je končno prenapeta struna počila — in prva povojna leta bila so silen preokret v levo, a obenem tudi začetek ere internacionalizma. A kakor se je izkazal stari nacionalizem v svojem ekstremu kot ponesrečen, ker je dovedel s svojim kapitalizmom do istovetnega socializma in komunizma z internacionalizmom, tako se je tudi po vojni pokazalo, da je bil skok prevelik in zato zgrešen ter bo potrebna nova orientacija — in jasno je, da svet išče novih poti.

V dobi najbujnejšega razcvita internacionalizma in komunizma se je rodil nov nacionalističen pokret kot protitež destruktivizmu, ki pa ni imel nič skupnega, kakor se mu je podkalo, s starimi buržoaznimi narodnimi strankami, izven v kolikor so njegovi člani bili pristaši poedinih teh strank.

Novi pokret je tu — in širi se med mase in zlasti tudi med proletarijat — a zdaj, ko je prva faza

razvoja končana treba za nadaljno evoluciji dati stvari tudi vsebino in cilj.

Predvsem treba poudariti, da mora današnji nacionalizem biti strogo socialen — ter mora razbiti tezo, ki istoveti nacionalizem z reakcionarnim buržoaznim ustrojem v nasprotju z internacionalnim progresivnim socializmom. Eden ne drugi se nista obnesla — in novi nacionalizem je tretja možnost, rezultanta dveh nasprotujočih si komponent — je aurea mediocritas. On je spojitev socializma z nacionalizmom preko katerega evolucijskim potom, z vzgojo novih generacij in mednarodnimi stiki zamoremo doseči ideal internacionalizma ob ohranjenju bistva, značilnosti in svojstev poedinih narodov.

Današnji nacionalizem mora biti boj za revolucionarno evolucijo, boj proti reakcionarstvu in borba zoper demoralizirajoči komunizem. Njegov program gospodarski in socialni dvig države, naroda kot celote zlasti pa moralni, fizični, intelektualni, higijenski in najbolj gmetni podvig šibkejših slojev, njih posebna zaščita in pravice, zavarovanje, organiziranje in postopna socializacija vseh obrov.

Vzgojiti mora nov zdrav rod intelektualcev ne le naobražen, nego tudi z zavestjo kolektivnosti in socialnega čuta, da ne bo onih nesrečnih prepadov med visokorodnimi imenitniki in prostim narodom.

Treba pa tudi vzgajati članstvo v jakih disciplini, v kateri mora poedinec na korist celote brezprimitno pokazati samozatajevanje, dalje v globoki, psihološko in etično utemeljeni nacionalni in državni zavesti, v smislu za sistematično delo,

poštenost in red ter končno neomejeno požrtvovalnost. To bi bili temelji, na katerih je graditi dalje, to so misli, ki jih treba detaljno še obdelati in do zadnje podrobnosti na podlagi njih izdelati obširen program.

Predvsem pa moramo mi Slovani hiteti, da nas čas ne prehiti in da ne zamudimo niti trenutka, kajti le prečesto velja rek, enkrat zamujeno, vedno zamujeno. In ako je danes z velikim uspehom na pohodu kitajski nacionalizem, ako sta si priborila zmago italijanski, ki pa je prevzel hibo starega — imperializem in nestrpnost do drugorodcev, in turški, ki ustvarja novo moderno Turčijo na razvalinah stare in strohnele državne tvorbe — moramo hiteti tudi mi Slovani in pokazati svetu nekaj povsem novega v nacionalni strpnosti, pacifizmu in globoki demokratično socialni duševnosti slovanskih narodov temelječega.

Danes imamo že v vseh slovanskih državah nacionalne pokrete z različnimi programi, često ozkosrčni, deloma s kopiranjem slovanstva sovražnega in našemu bistvu tujega fašizma. — Ta nacionalni pokret je zavzel že precejšen razmah kljub cviram z desne in leve — tako pri nas, kot pri Poljaki, Čehoslovaki in celo v sovjetski Rusiji in ved emigrantni. Da pa bomo uspeli, treba da gremo skupno, da se postavimo na širši vidik, da si izberemo višji skupen cilj in program, ki bi mu mogle biti osnove moje kratko izrečene nedetaljirane misli.

Zlasti moramo mi Jugoslovani zatreti vsak plemenski hegemonizem, antagonizem in separatizem — izvesti popolno združenje z bolgarskim delom našega naroda v

LISTEK.

Kandidat.

V neki zemlji je nenadoma nastala opančarska afera. V času, ko so viteški polki te zemlje branili z nadčloveškimi napori sleherni ped je prodajal nekdo vojski opanke. Ko pa so te bosonogi vojniki obuli in stopili na blatno cesto, so opanke razpadle, ker so bile papirnate. In tako so zbog bosonogosti sredi mrzle zime romali bolni vojaki v bolnice, da jih je bilo kmalu več v njih nego v baonih na položaju.

Ko je narod zahteval, da se zločinskega goljufa postavi pred sodišče, je mož pobegnil v inozemstvo. Tu je v času, ko je moral narod zapustiti domovino, živel krasno s prigoljufanim denarjem in se mastil s kolači in šampanjcem, ko so umirali tisoči njegovih rojakov gladi sredi zime med neprijateljskim narodom. Preživel je tako celo vojno.

Ni še prišel s severne meje po končanih bojih v novi razširjeni do-

na kandidatni listi nekega ministra. Bilo je to pred dvema leti.

Danes pa je gospod liferant papirnatih opank nosilec liste in poznavalci razmer celo računajo z njegovo izvolitvijo.

In potem se še čudimo, da v tej zemlji molče, če predsedujejo oblastnim skupščinam c. kr. kandelaberski govorniki in bivši denucijantni nacionalistične omladine.

Janez Trpln.

Č. P.:

Na Krku.

(Črtica z letošnjega skavtskega taborjenja.)

Drugič sem se podal letos z našimi skavti na tabor, da ob našem sinjem Jadranu preživim mesec dni, ki mi ostanejo vedno v spominu. Natančneje odlomke in opise s tega taborjenja bom opisal na drugem mestu. Na tem mestu hočem izraziti vsa čuvstva, ki so me kot jugoslovenskega nacionalista tedaj, ko sem živel v romantičnem taboru na strmih nad našim Jadranom in ko

se mi je ravno na nasprotni strani dvigala pred očmi naša tužna Učka, navdajali. S prijateljem, ki je med skavti znan pod imenom Molčiči Bor sva mnogokrat ob onih jasnih južnih nočeh posedala na skalah, ki se dvigajo nad morjem in zrla v daljavo. Podtoki, ki obdajajo omišalski zaliv, v katerem je bil naš tabor, morská gladina in v ozadju temni obrisi neosvobojenega Čresa in Istre z našo Učko, vse to da v mesečini tako sliko, da mora vsakega pravega Jugoslovana prevzeti ponos, da je sin take zemlje. Med taborečimi skavti sicer ni bilo dosti takih, ki bi razumeli dušo mladega jugoslovenskega nacionalista-borca, zato so mi bili toliko bolj mili oni, ki so me razumeli. Eden od teh je bil tudi moj skavtski brat Molčiči Bor.

Zabava ob tabornem ognju. Vse je bilo v veselju in med takim razpoloženjem se je nekaj redkih »šimi« skavtov reproduciralo z raznimi modernimi plesi, proti katerim se borijo vsi pravi skavti in vsi oni mladi Jugoslovani, ki jim je na tem, da izvlečejo našo srednješolsko mla-

dino iz valov današnje civilizacije »plesov« »charlestonov« in footbala in jo privedejo na pot ideje jugoslovenstva. Nekateri od nas so dobili ta večer skavtska gozdna imena, nad katerimi se spodtikajo oni, ki ne razumejo pomena in svrhe skavtizma. Med temi plesi sva se Molčiči Bor in jaz, novokrščeni Črni Panter držala v ozadju, dokler ni stopil Molčiči Bor pred ogenj in deklamiral pesem, ki je bila pravi klic našim neosvobojenim bratom, naši hrabri osvobojevalni jugoslovenski vojski in ki je zbrane skavte in goste naravnost elektrizirala. Hvala Ti brate Molčiči Bore, da si svoj pesniški talent uporabil ob tej priliki za našo veliko idejo!

Tudi ob zadnji taborni zabavi je isti brat opozoril s primernim govorom skavte, da se nahajajo v sosesčini zemlje, v kateri trpijo naši bratje po krvi in jeziku in da naj bodo vedno pripravljene na veliki dan.

Toliko o mojih utisih v taboru, v katerem sem preživel ta radosti polni čas.

(Konc prth.)

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejše urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najprejstejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. - Brošure v velikih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole
Risanke, dnevnik in beležnice.

enotno Jugoslavijo; kajti danes ni več čas za cincanje in eksperimentiranje z zblizanjem, ki bi moglo trajati tudi pol stoletja in več, a danes treba dejani in ravne poti. Prvi koraki z naše strani so že storjeni, treba še silne propagande, medsebojnega zaupanja, popustljivosti in uvidnosti ter morda tudi žrtev, pa bo šlo. Ko dosežemo to, pa bo treba že imeti vse pripravljeno za nadaljen korak, in česar niso zmogli Germani, niti Romani, to bodo vedno med seboj se pripravljajo, nesložni Slovani, namreč združitev v Zvezo slovenskih držav, kateri ideji treba že danes posvečati vsa pažnja ter jo širiti tudi v zavest širokih plasti naroda.

Da se doseže enotnost v taktiki, programih in ciljih pa treba, da se zedinijo poedine slovenske nacionalistične socialne politične organizacije v višji skupni forum, da si osnujejo lastno zvezo po vzoru Slovan-

skega Sokolstva.

Iniciativa je od nas dana, treba le, da bratje Čehi in Poljaki ter Rusi pridejo na dan s konkretnimi predlogi in da se čim prej omogoči sestanek delegatov, ki bi določili prve osnove, na kar bi se začelo z izgradnjo definitivnega podrobnega in do skrajnosti izdelanega skupnega programa, ki bi se potem na prvi reprezentančni skupščini po specialni debati v poedinih odsekih sprejel ter proklamiral slovenskim narodom, nakar bi se začelo s sistematično propagando, organiziranjem in široko zasnovanim delom za ustvaritev programa, oživitvenje velike Slovanke državne zajednice, ki bi bila najmočnejša sila na svetu in v kateri bi bila dana možnost silnega kulturnega in socialno gospodarskega razvoja. In preko tega bi šli potem naprej do zadnje stopnje, do internacionalizma!

kmetje pokvarjena gospoda. potem nam vsaj povejte tisti čudežni lek, ki je obvaroval pred to kugo pokvarjenosti Vas in Vaše kolege z raznimi doktorskimi in inženirskimi titli in o katerih vem, da se tudi nič ne branijo kretanja med pokvarjeno gospodo.

Gospod Prepeluh! Naši kmetje imajo v resnici moč, da z njimi mislijo in zato se bodo tudi dobro premislili prej, ko jo bodo ubrali za Vami, ki ste živeli vse preje od drugega, kakor od kmečkega dela in ki vam je danes nepremagljivi prapor kmetjske misli in duha to, kar vam je bila včeraj avtonomija in predvčerajšnjim trgovina in predpredvčerajšnjim socializem. Pesnik »Dume« je dejal, da je naš narod star dolgih tisoč let in da mu ne bo voditelj vsak, ki nima svoje teže!

V vsakem

gospodinjstvu so postali različni usnjeni izdelki neznačni, kakor: rjavi čevlji, aktovke, usnjeni kovčegi, usnjeni stoli itd., katere z Brauns'ovo

„Vilbra“ barvo za usnje

popolnoma prebarvaš in prenoviš. Ako prebarvaš take usnjene izdelke, bodeš imel z njimi novo veselje.

Upravnik carinarnice Rakek Ostradovski proti kateremu smo vodili poznano borbo radi rakovške carinarnice je prestavljen v Zagreb. S tem je dosegla »Orjuna« zopet lep uspeh, ki seveda sloni na složenem nastopu prizadetih, ki niso klonili v borbi in jo izvedli do konca.

Slovenoborci prijatelji mladine. Da so postavili maziljeni voditelji slovenskega ljudstva na najvišje mesto moza, ki mu očitajo, da je metal v roke avstrijskih preiskovalnih sodnikov — cvet slovenske mladine, je znano vsem. Samo vrli mladeniči okoli »Mladine« tega ne vedo, ker se le ti ob vsaki priliki izprsujejo s svojimi papirnati mečki v obrambo stranke slovenskega ljudstva. Le tem mladeničem, ki zelo radi posegajo po historičnih argumentih, prijateljsko svetujemo, da se z ozirom na izkazano prijateljstvo SLS napram slovenski mladini obrnejo nekoliko v popreteklo dobo. Na primer k poglavju o poteku dijaškega štrajka leta 1914. v spomin 500-letnice poslednjega slovenskega usmrčenja vojvod na Gosposvetskem polju. In videli bodo potem, kdo je bil oni, ki je zasejal med dijaštvo seme nezaupanja in prvi telefonično opozoril c. kr. policijo na nameravano dijaško stavko. Morda bodo ob tej priliki doznali tudi za poznano brzojavko dr. Brejca iz Celovca, kakor tudi za »Slovenčev« oficijelno denunciranje pokojnega Endlicherja, katerega so opisali maziljeni bogaboječi »Slovenčevci«, kot »človeka dvomljive preteklosti«, kar so z nemalim veseljem ponatisnili tedaj Slovencem čez vse sovražni graški listi.

K vsemu temu pripominjamo, da je bila proslava 500-letnice ustoličenja eminentno samoslovenska slovesnost in da ni imela vsaj na videz jugoslovenskega značaja.

Spopad med fašisti in fincarji se je odigral nedavno par sto metrov od državne meje levo od Logatca. Ta spopad Italijani skrbno

prikrivajo in skušajo zabrisati z nekimi spopadom z »belo oblečenimi Orjunaši«, katerih so baje zajeli kar osem. Po naših informacijah smo doznali, da sta se v resnici spoprijeli ponoči fašistovska in fincarjska patrolja, ki sta streljali polni strahu druga na drugo, dokler niso fašisti pobegnili z megdana junaškega in pustili na licu mesta težko ranjenega komilitona. Izstreljenih je bilo okoli sto strel, katere je bilo moči čuti celo na naš teritorij. Ker je sedaj gospodo seveda sram radi tega medsebojnega obstreljevanja pa skuša zvaliti krivdo na Orjunaše, ki so v Primorju po mnenju Italijanov pravi vir vseh njihovih nezgod in bridkih ur.

Težave naših seljakov se vedno bolj množe in morajo le ti najemati nova posojila, da se očuvajo pred popolnim bankerotom. Po statistiki presegajo skupni kmečki dolgovi iznos dveh milijard dinarjev. Dočim obdelujejo v ostalih zemljah polja z najmodernejšimi poljedelskimi stroji, obratuje v Jugoslaviji še vedno en milijon lesenih plugov. Pred vojno je bilo na teritoriju Jugoslavije 22 milijonov glav živine, danes je je samo 17 milijonov. Število konj je padlo za 18%, goved za 23%, konkurzi pa so narasli za 200%. Vse te grozne številke naših poklicnih politikov nič ne zanimajo in samo računajo, koliko mandatov jim bo poklonil pri prihodnjih volitvah srečni in zadovoljni jugoslovenski narod, ki mu je Bog dal v last tako lepo zemljo, a ga kaznoval s tako marljivimi voditelji naroda.

Nastas Petrovič obljublja rešiti Narodno radikalno stranko pred razpadom in to zavoljo blaginje in spasa Krone in Države. Fraze so sicer lepa in prijetna stvar za povprečna ušesa, vendar mislimo, da tako kapitalnih kot je očuvanje najkorumpiranejših stranke Balkana v interesu Krone in Države vpliva nekoliko kakofonično celo za kosmata jugoslovenska ušesa, ki so sicer že marsikaj čula.

Časopisi poročajo o izgonu nekaterih laških državljanov, ki so nastopali pod raznimi naslovi po Jugoslaviji. Pozdravljamo ta odločni nastop vlade in samo želimo, da bi i v Sloveniji jeli z ekspediranjem nadležnih Italijanov. Tako je med mnogimi Italijani, ki odjedajo kruh našim ljudem, tudi na Jesenicah pri tovarni cinkastih zamaških uslužben neki italijanski državljan Chebat, katerega bi prav lahko nadomeščal kak domačin, posebno ker nima dovoljenja za nadaljnje opravljanje dela v Jugoslaviji. V Primorju vsak dan izganjajo naše ljudi, da jih zamorejo nadomestiti s Kalabreži. Pri nas pa nemoteno dovoljujemo italijanskim privandrancem odjedati kruh domačinom, ki se morajo streljati zavoljo brezposelnosti.

Italijani sistematično nadaljujejo z aretacijami in šikaniranjem slovenskih turistov, ki jih je usodna pomoč zanesla na italijanski teritorij. Mi to krepenčenje italijanskih fincarjev in obmejnih stražnikov že dolgo motrimo. Zato resno opozarjamo našo vlado, da najde leka zoper fakiško postopanje teh brezobzračukov, ker homo sicer prisiljeni poseči sami pe zelo uspešnih protisredstvih! Toliko v vednost, da ne bo potem nepotrebnih rekriminacij.

Kasacija v Zagrebu je ugodila pritožbi državnega pravdnika radi oprostilnega izreka porotnikov o porotni razpravi proti ubijalcu brata Valentina Žica. V najkrajšem času bo razpisana nova razprava, pri kateri bo, upamo, zmagala Pravica nad Politiko.

O zatiranju Madžarov pod Jugoslavijo govoriči »Popolo di Trieste«. Iz seznama učiteljev v Volvodini pa vidimo, da se nahaja samo na šoli v vasi Temerin 24 učiteljev Madžarov.

Sedaj naj pa navede silni propovednik fašizma v Julijski Benečiji kraj, ki bi se mogel ponašati vsaj z

dvanjstoro slovenskih učiteljev na eni šoli!

»Do Salurna!« se glasi napis slehernega šolskega razreda v svobodni Tirolski. Pri nas pa ne bodo smeli kmalu učitelji deci v šoli povedati, da ima preko Sneznika in Javornika 600.000 nesrečnih bratov, ki ječe v sužnjosti pod laškimi jaromom.

Restavracija »Zvezda« Ljubljana. Vljudno naznanjava slavnemu občinstvu in p. n. gostom, da sva restavracijski obrat, katerega je vodil eno leto g. Vulentin, prevzela zopet sama ter se p. n. občinstvu najtopleje priporočava. — Dnevno koncert, dobra topla in mrzla jedila, izborna pijača ter prvovrstna postrežba. Fran in Roza Krapeš.

Mizice za pisalne stroje. THE REX CO., Ljubljana.

ZRNA.

Nov salonski voz za ministra s obračaja mislijo zgraditi na posebno zahtevo istega v deveti deželi. Da bo salonski voz prvga izdelan priča proračun, ki se dviga v lepe stotisoče. Načrt zanj pa je izdelal ministrov kuhar, ki zna več kot hruške peči. Pravijo, da je deveta dežela siromašen kraj in da v njej poštediti pri državnih uradnikih, osobito pa še pri železničarjih, ki bodo morali kmalu na poučno potovanje v oni del devete dežele, kjer so prebivalci tako privajeni, da se zadovoljujejo z zeleno travo in drevesnim lubjem.

Vzgojitelji mladine. Poznano pivšanje denuncijanta naše omladine pod Avstrijo, ki zavzema danes enega najodličnejših položajev, je bilo že ponovno ožigosano. Menili smo, da smo s tako zglednimi vzgojitelji mladine obdarovani samo Slovenci. Iz Sarajeva pa nam piše prijatelj, da imajo i tam ravnatelja srednje šole, ki je peljal nedavne maturante na ekskurzijo v Avstrijo in Česloslo-

Dopisi.

Logatec. Tukajšnja »Narodna mladina« je priredila preteklo nedeljo lepo uspešno vrtno veselico, ki so se je udeležili v prav zadovoljivem številu narodni Logatčani. Finančni in moralni uspeh vse prireditve je zadovoljiv in pričakujemo od organizatorjev »Narodne mladine« še novih podvigov.

Na učiteljsku v Tolminu so se vršili izpiti. S tolminskega učiteljskega je delalo izpit 21 rednih dijakov in dijakinj ter 8 privatstov. Vseh skupaj torej 29. Izmed teh so izde-

lali samo štirje. Na goriškem učiteljsku je polagalo izpit 47 rednih dijakov in 9 privatstov. Izmed 56 jih je popolnoma izdelalo samo 5 kandidatorov. Učiteljski so vsi Slovenci, učiteljske pa je sedaj popolnoma italijansko. Zanimivo je dejstvo, da so se morali vsi gojenci in gojenke Skodnikovega konvikta k izpitu, ki so se vršili v Gorici kot sedeži prefektore podat v balilski uniformi, odnosno v uniformi male Italijank. Toda niti to ni pomagalo. Izdelali so predvsem dijaki, ki niso v tem zavodu.

Naš pokret.

Streljačka družina Beograd prireja od 2. avgusta dalje velike strelske tekme v Beogradu na saveznem streljsku v Topčiderju. Tekmam je pokrovitelj sam kralj Aleksander in bodo po dosedanjih rezultatih nad vse pomembne za daljni razvoj strelskega sporta v Jugoslaviji.

Orjuna št. Janž ob Dravskem polju je imela občni zbor, ki se ga je udeležilo jako lepo število tamkajšnjega članstva in dva uniformirana voda dravsko-poljskega bataljona pod poveljstvom agilnega četnega komandirja brata Plumbergarja. Za občni zbor je vladalo veliko zanimanje med kmečkimi fanti, katere ni odvrnil od udeležbe teror klerikalcev, ki so z divjo agitacijo pri starših hoteli doseči, da se fantje naj ne udeležijo zbora Orjune. Ptujsko polje se probuja zmiraj bolj in bolj in edina Orjuna je, ki je v stanu mlado kmečko generacijo pritegniti k sebi. Na kolodvoru v Orehovi vasi se je pojavil tudi g. veliki župan. Videli bi radi, da bi zboru pri-

sostvoval tudi on, na katerem bi slišal navdušene besede priprostitih kmečkih fantov o naši Koroški.

Avijatički almanah »Vidovdan« izda tekem tega meseca »Vidovdan« v Novem Sadu. Almanah bo posvečen naši avijatici in namenjen najširšim slojem naroda, ki morajo vzljubiti to prevažno gramo obrambe naše zemlje. Knjiga bo tiskana na finem papirju, bogato ilustrirana in spisana po naših najboljših publicistih. V njej bodo objavljene tudi slike vseh naših avijatikov padlih na polju časti od leta 1914. pa do danes. Ilustracij bo preko dvesto in bodo med njimi nekatere tudi kolorirane. Almanah bo v razprodaji i pri upravništvu »Orjune«, na kar že sedaj opozarjamo naše čitatelje in prijatelje jugoslovenske avijatike.

Orjuna Šibenik je priredila izbornu uspele shode v Zloselu, Betini, Murteru in Tjensnu. Pripominjamo, da so bila imenovana sela še pred nedavnim najmočnejše radičevske kule.

Kronika.

Deveto leto po osvobojenju korespondirajo s slovenskimi trgovci in še vedno Franz Erjautz iz Rogaske Slatine, B. Burger, Hrastnik, Ignatz Paar, Jesenice, M. Rauch, Celje. Naši zaslužni bratje onkraj Karavank žive v žalosti in tugi življenje težje od smrti, pri nas pa slovenska javnost podpira in vzdržuje ljudi, ki se deveto leto po osvobojenju še nišo toliko priučili državnega jezika, da bi v njem korespondirali. Da pa bodo imenovani gospodje potolaženi, jim boji povedano, da imamo poleg njih v evidenci še druge njim vredne »slovenske korespondente«.

Odpada listje z debila radikalskega. Med protivladne kandidate je srečno prijalral i črnorizec — veseli dr. Voja Janjič, ki se je s svojim lepim tenorjem tako skladal s Stipino tamburjco. Umrl je Baja in sedaj štejejo zadnje ure pred politično smrtjo njegovih najbližjih. Dolgo je poslančeval tenorist Voja Janjič prav od onega dne, ko je tako iz-

borno doigral ulogo Gagona napram čestitim srbskim oficiorom, ki so se zbirali okoli junaškega pukovnika Apisa. Sedaj prihaja i zanj ura, ko bo položil račun za poslančevanje in z njim poslanski mandat. Cesar niso zmogle protikorupcionistične arkte, to je storil čas, ki tirja danes pred sod naroda tega prvega beograjskega Epikurejca in najmaterialističnejšega poslanika radikalne partije, ki mu je radikalizem samo prazna etiketa. Pop Janjič sicer danes še kandidira v Sremu, uverjeni pa smo, da je njegova kandidatura samo plusek v vodu.

Gospoda Prepeluha, ki toliko vneto razširja tezo o pokvarjeni gospodi, vljudno vprašamo, od kdaj se on prištevava med zdrave in klene kmete, ko smo vendar zajedno trgali po šolskih klopek hlače in se po pastirjevanju združeno pripravljali na poklic »pokvarjene gospode«. Ako smo mi vsi, ki so nam dedje, če že ne očetje pravi čistokrvni

GRADBENO PODJETJE

ING. DUKIĆ IN DRUG

LJUBLJANA

Bohoričeva ulica št. 24